

ZERGATIK SIÑISTEN DUGU?

ZIURTASUN BIZIA.

Jaunari eskerrak, fededun geranok galdera oni erantzun bear gutxi izan dugu. Kristau geintxuenak, ia danak, ez lirake beren sinismena egiztatzeko gauza izango. Orrek, ordea, kristau zintzoaren fede biziari batere kemenik ez dio kentzen. Ez du esan nai orrek oien sinismena sendoa ez danik.

Izan ere ziurtasun mota asko ezagutzen ditugu. Baina oietan aberatsena ta ugariena; ziurtasun "bizia", guk berez illunpe antzean bizi dugun ziurtasuna da. Laño artean estali xamarra agertzen dala esango genuke, baiña trinko ta eraginkor.

Buru-lanez agirian jartzen ditugun ziurtasunak eta egiak izaten ez duten trebetasunez ta biziz jantzia nabaitzen dugu. Ez da agirira azaltzen, barne eragin azkarrekoa da, ordea.

Oarpenez argitaratzen dugun egia, geren mami eginda bezela daukagun egia baiño txiroago izango da beti. Argiagoak bai ba-dira, ta aditzera emateko erabidetan, formuletan jarri ditezke, ez dute, ordea, besteen indarra, bizi-jarioa ta aberastasuna. "Bizia", pentsatua baiño astunago ta ugariago beti.

Aristau zintzo geienak ba-dituzte arrazoiak beren sinismenerako; gertatzen dana da, ez diz-

kiotela arrazoi oiek adimenari eskeintzen, arek landu ta aztertu ditzan. Ori nekegarria baida, ta barne giroa zaie atsegiñago. Newman'ek egoki asko diona: "guztiak dute arrazoaia, arrazoaia emateko, ordea, ez dute guztiak balio".

Kristau geienak, bada, beren erlijio edo fede gaiean, ziurtasun "bizia" dute, ez ordea, "buruz oartua".

ADIMENA TA FEDEA.

Galdetu gintezke: zer ote gera sinisdunok, sinisten ez dutenentzat? Eta gerontzat? Zearo lojika gabetuak, adimen ukatzaille?

Fedearen lojika ta egokitasuna adierazten asi baiño len, auxe esan genezake: fede gabea, fededunaren aurka ari, ta arrazoiak eskatzen dizkionean, batere lojika gabe jokutzen duala. Itxu batek ikusleari esango balio bezela: ia, jakinazaz neri ikusten dezula. Sinisgeak ezin guri ulertu. Ez baidu orretarako oarmenik.

Zer esan nai du fedearen arrazoaia emateak? Adimen ta lojika, fedearen aitor ta lagun dirala. Eskerrarekin batean, oiek ere lagun ditugula sinismenera iristeko.

Nire sinismenak e du adimena ukatzen, ezta bertan bera utzi ere. Adimena ta fede ederki uztartzen dira. Ez dugu fede "atzeritar" adimenean.

FEDEA ZER DAN:

Sinistea, kristau misterioa ezagutzea da. Jesukristoren eta Elizaren bidez munduari egiten dion agerkundean eta izadigaiñetik ezkeintzan Jaungoikoa arkitzea. Agerkunde ta emari onen egia ezagutu ta, adimen, naimen, biotz ta izate guztiakin egi sakon ori gureganatu ta besarkatzea. Agertzen eta ematen zaigun Jaungoikoarekin gizon osoa, eta ez adimena bakarririk, elkartzete bat da fede.

FEDERAKO BEAR DIRANAK.

Fede bidean arkitzen dan gizonak edo bere bide mugara eltzen dijoanak, adimena, naimena ta grazia bear ditu

eginkizun nagusi ortarako. Iru altasun, iru potentzi orien elkar-lanak ernarazten dute gagan kristau sifismena.

Anima baten fedea erne, iraun edo geituko bada, fede gai onetaz adi ta ernai egon bearra daukagu.

Oso ugari dira, beren burua azaleko uskerietan, politikan edo aragi-atseginen lokarrietan naspillatua daukatenak. Nai ta naiezkoa da azalekiko buruauste txepel eta kaltegarri guzti oriek, eta noizik bein, giza-arazo bearrezkoak eta bene-benetakoak ere bai, baztertzea ta aazten uztea, garrantzi aundiagoko dan Jaungoikoaren itza ta kristau misterioa ezagutu ta egiz besarkatzeko.

Adi adi jarri ondoren, Jaungoikoaren billa ateratzea ere, noraezekoa da. Federa datozten sinisgabe geien geienak eta fede gartsuan bizi diran zintzoak, Jainko bilitzaille porrokatuak izan dira, beti. Kristau misterioaren mami jorria ezagutzen alegindu dira, beti. Eta Idazteuna, Jesukristo berbera ta Eliza bere izadigainetiko izakera ezkutuan, kondairan eta egiteko eran sarkonki ezagutzen ere ekinalean ari izan dira.

Fedea arkitzeko edo artan sakontzeko, begiratu garbia ta biotz xamurra ta tolesgabea bear, ordea. Sarritan okerrera makurtzen gaituan indar biurri ta illunak deuseztu bear ditugu.

Gero, asmo au artu: Jaungoikorik bada ta guri agertu bazaigu, berari eskeifiko natzaio, naiz-ta ori neketsu izan.

Izan ere, Kristori baietza ematen diotnak norbera ukatu bearra dauka. Ez da ba au txantxetako gauza. Federa etorri diran askorentzat, oinkada au mingarrietan mingarria izan zaie. Sifisterakoan milla gauza kutun biotzeko utzi bearra ikusten baizuten.

Eta azkenez, federa iristeko, Jaungoikoaren eskerra bear. Gure adimen eta naimenari graziak laguntzen die, aiek Idazteunean cartzen dituzten ezaugarrien izadigainetiko esanaia uler-tzen.

Fedea Jaungoikoagandik datorkigu, ta orregatik, bear-bearrezkoa dugu bere eskerra. Jainkoaren emaria da fedea.

FEDERAREN BIDEALDIAK.

Bat edo bat katoliko izatera biurtzean, bere zuzenbidearen zerzelada bat edo beste jakitearekin ez du aski. Ondo litzake galdera au egin: Federa datoztenak, zein bide jarraitzen dute orretarako?

Iru atal banatzen dituzte teologoak, izadigainetiko sinismena arkitze ortan:

1) Jaungoikoak nai duanerako egoeran bizitzea;

2) Jaungoikoak itz egin digula pentsatzeko arrazoiak aldian izatea;

3) Jaungoikoagandik datorkigularik, bere itz au onartzera beartua nagoala jakitea.

Fede gaiean ez dugu, bada, adimena ta azterketa ukatu ta baztertu bearrik. Gure erlijioak eskatzen diguna, Jaungoikoaren egia ta laguntza gogoz aitzeko anima-giro egokian eratzea da; baiña, Jaungoikoak neri itz egiten didala garbi ikusten dedanean bakarrik sinistesteke asmoz.

Elizak sinisdunak nai ditu, ta ez itxurak. Chesterton'ek bere esakera artan ain burutsu adierazten diguna: "Elizak, bertan sartzetakoan, ez digu burua kentzekorik esaten, burukoa kentzeko baizik."

Federako, bakoitzak bere arrazoiak izan bear ditu, naiz-ta sarritan, auek, argi ta zuzenbidez besteei azaltzea zail izan.

Maiz gertatzen zaiguna da onoko au: arrazoian gaudenaren zalantz izpirik ere izan ez, eta ala ere, inola ezin urkoari adierazi, argi argi, ez ideetan ta ez itzetan, gure bizikeraren edo egikeraren arrazoibideak.

BI BIDE.

Batzuek, begirada zoli eraginkor, eta biotz bide laburrez iristen dira federa. Orrela gertatu zitzaion Claudel materialista gazteari. Ondo ezagun dute guztiak ari gertatua: Bein batean, berari eman zioten lantxo bat idazteko liturji gai batzuek ezagutu bear zituala ta, literatura asmo utsez, Paris'ko Notre Dame elizan sartu zan. Eta bertan, apaizgaiak zoragarri abesten zuten "Magnificat" entzutean, sinisgeak, ustekabean "sinistu egin zuan."

Arek, biotz-maiñean ikutu zion, ta berak digunez, urratu eziñalako ziurtasunez siñistu zuan.

Paul Claudel'en siñistea bakana ta noizean beingoa bada ere, teoloji sail aldetik ezpairik gabea da. Claudel'ek, libaruetan etziran bere ar-razoiak izan zituan, ta "lumen fidei" dalako orrek eman zion egia, fede argi berberak, alegia.

Beste batzuk, ordea, adimenaren bide luzeago ta neketsuagotik egiten dute federako sarrera. Auetakoa zan Newman kardenal ospetsua. Au, urte askoren buruzko kondaira-teoloji azterketan ibilli ondoren, egun batez, katoliko bezela pentsatzen zuala oartu zan.

Inoiz ere ezin genezake esan, inork itxu itxuan fedea artu duanik; beti izan zuten arrazoiren bat sinisterra iriñteko, ori buru-bidez azaltzeko beti gauza izan ez arren.

AMAI. Baiña orretzaz gaiñera, federa datorrenak, izadigaiñetiko zer edo zer izan du lagun, Jaungoikoaganako azken oinkada ematen, beartu gabe eragin diona.

Jaungoikoa gogoz artzeko gertu egotea ez da naiko; (ta ortan ere Jaungoikoaren eskerra dugu lagun) ezta berri zerutarra ba-dala arrazoizko arkitzea ere, (ta ortarako ere Jaunaren eskerra ba-dala zifñistu genezake). Ori ere bai, baiña gaiñera, "siñistu bearrean naizala" ikusi bear dut nik, berri au Jaungoiko berberak bidaltzen didalako.

Jaungoikoaren izadigaiñetiko eragiña, azkenengo urratz ontantxe da osoena ta bearrezkoena, au emanik gero siñisten baidugu.

Jaungoikoaren eragitez ta laguntzaz urratz au ematean, osoro onartzen dugu berri zerutarra bere ondorengo guztiekin, bera ezertan ezin oker egon, eta era beran, guri gezurrik esan ezin digun Jaungoiko azkengabeagandik datorrigulako.

Orregatik, bide onetan arkitzen dan siñisgabeak, fede doai au arretaz eskatuko du. Adimen lanarekin batera otoitz egiten ez bada, ez dago Jauna billatzeko benetako asmorik.

Siñisgabeak arren eta arren egin bear du, ba, esanaz: Nere Jaungoikoa, baldin bazera, nik siñistu dezadala egizu.

Osa'tar Eusebi
Laterandarra.